

Titulació	Tipus	Curs
Ciències Ambientals	OP	4

Professor/a de contacte

Nom : Galceran Orriols Roig

Correu electrònic : galceran.orriols@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Es tracta d'una assignatura introductòria en aspectes de ciència política, polítiques públiques governança. En conseqüència no es poden plantejar requisits acadèmics previs per al seu seguiment. Tanmateix, es consideren favorables l'hàbit de llegir en la premsa escrita o digital notícies relacionades amb la política i l'Administració i una cultura política participativa per part dels estudiants.

Per exigències bibliogràfiques, també cal que l'alumnat tingui competències lectores en llengua anglesa. Per altra banda, l'avaluació continuada -amb tutories i seminaris- d'aquesta assignatura, fa imprescindible la presencialitat en la majoria de les seves sessions. Altres formes de seguiment es consideraran excepcionals i hauran de ser acordades amb el professor abans de l'inici del curs.

Objectius

Partirem de la premissa que l'Administració pública no és l'únic actor polític en la elaboració de les polítiques ambientals i el foment del desenvolupament sostenible. En aquest sentit, ens sembla molt més oportú parlar de governança ambiental, entesa com aquella xarxa d'actors polítics (públics i privats) i d'interaccions entre aquests actors, que permet prendre decisions que afecten les polítiques ambientals i el desenvolupament sostenible.

El caràcter introductori i molt sintètic d'aquesta assignatura limita l'abast, però no la transcendència dels seus objectius. Per a això, cal un plantejament estratègic en el disseny dels seus continguts: no es tractarà tant d'aprofundir en aspectes tècnics o descriptius de la matèria (Ciència Política/Ciència de l'Administració) com de predisposar l'alumnat per a una comprensió política dels problemes ambientals i de la sostenibilitat. La naturalesa col·lectiva i conflictual (política) dels problemes ambientals requereix un abordatge que sigui facilitador i orientat a la transformació.

L'estudi i la comprensió dels processos de governança que afavoreixen el trànsit cap a la sostenibilitat és, en definitiva, l'objectiu principal d'aquesta assignatura.

De forma més explícita i concreta podem enumerar els objectius que se'n deriven:

Comprendre i valorar la naturalesa política dels problemes i conflictes ambientals; del desenvolupament sostenible com a aposta política, econòmica, social i cultural de futur. Identificar i estudiar els principals actors polítics, els seus recursos i instruments en la gestió dels problemes ambientals i de la sostenibilitat. Comprendre el concepte de "governança ambiental" per tal d'afavorir processos de "transició cap a la sostenibilitat".

Resultats d'aprenentatge

- CM41 (Aplicar en el context apropiat les tècniques de mediació principals i les estratègies clau en els processos de negociació de conflictes ambientals.) Aplicar en el context apropiat les tècniques de mediació principals i les estratègies clau en els processos de negociació de conflictes ambientals.
- CM43 (Analitzar les desigualtats per raó de sexe/gènere que els diferents models polítics i/o de gestió econòmica del medi ambient poden generar.) Analitzar les desigualtats per raó de sexe/gènere que els diferents models polítics i/o de gestió econòmica del medi ambient poden generar.
- KM54 (Reconèixer l'abast que els factors econòmics i polítics tenen en la gestió dels principals reptes contemporanis de les ciències ambientals.) Reconèixer l'abast que els factors econòmics i polítics tenen en la gestió dels principals reptes contemporanis de les ciències ambientals.
- KM56 (Reconèixer eines avançades de gestió de la problemàtica ambiental, com ara els objectius de desenvolupament sostenible, l'economia circular, el decreixement i la negociació ambiental.) Reconèixer eines avançades de gestió de la problemàtica ambiental, com ara els objectius de desenvolupament sostenible, l'economia circular, el decreixement i la negociació ambiental.
- SM53 (Integrar els diferents coneixements econòmics i socials que caracteritzen la problemàtica ambiental.) Integrar els diferents coneixements econòmics i socials que caracteritzen la problemàtica ambiental.
- SM54 (Analitzar críticament els diferents models polítics i de gestió econòmica del medi ambient.) Analitzar críticament els diferents models polítics i de gestió econòmica del medi ambient.

Continguts

BLOC 1: POLÍTICA I SOSTENIBILITAT

1. Què és la política? Gestió de conflictes i provisió de béns públics. La sostenibilitat com a bé públic.
2. La tragèdia dels comuns com a metàfora de la gestió política de la sostenibilitat. Sostenibilitat i govern dels comuns.
3. Política i poder polític: recursos i estratègies. Poder polític, legitimitat i coacció.
4. El sistema polític: actors polítics, institucions i decisions. El concepte de governança.

BLOC 2: POLÍTQUES I SOSTENIBILITAT

5. Què són les polítiques públiques. Sistema polític i polítiques públiques. Sostenibilitat i polítiques ambientals.
6. Qui fa les polítiques públiques? Actors polítics, recursos, interessos i sistemes de creences.
7. Xarxes d'actors i de polítiques. El concepte de coalició promotora.
8. Com es fan les polítiques? Cicle i fases d'elaboració.

BLOC 3: GOVERNANÇA AMBIENTAL I SOSTENIBILITAT

9. El concepte de governança. Governança ambiental i política ambiental.
10. Governança ambiental i transicions cap a la sostenibilitat.

Activitats formatives i Metodologia

Classes teòriques	38	1,52	CM43, KM54, KM56, SM53, SM54
Seminaris de discussió de textos i de casos	10	0,4	CM43, KM54, KM56, SM53, SM54
Lectures de textos	30	1,2	KM54, KM56, SM53, SM54
Estudi	38	1,52	CM43, KM54, KM56, SM53, SM54

El mètode docent proposat per a aquesta assignatura persegueix que l'alumnat adquireixi les competències i habilitats necessàries per a assolir els objectius esmentats. Es fomentarà l'aprenentatge a través de formes participatives a classe, combinant la docència convencional amb estudis de cas i seminaris de lectures.

Es consideraran els següents tipus d'activitats:

Activitats dirigides:

Les activitats dirigides són activitats realitzades a l'aula, amb la presència del professor/a, i es corresponen a les classes teòriques, que tindran un component participatiu per part de l'alumnat, i per a les quals es considera necessària l'assistència.

Activitats supervisades:

Aquestes es corresponen als seminaris de lectures i estudis de cas.

Per al seguiment dels seminaris de lectura, l'alumnat tindrà al seu abast les lectures en format electrònic i/o amb els enllaços bibliogràfics garantits. El dia indicat, i en grup, l'alumnat hauran de contestar a unes preguntes sobre les lectures proposades; després aquestes respostes es posaran en comú ja sigui en forma de debat, anàlisi o comentari.

L'assistència als estudis de cas i els seminaris de lectura és obligatoria i qualsevol absència haurà de ser convenientment justificada.

Així mateix, també es consideren activitats supervisades les pràctiques que formen part de l'avaluació.

Activitats autònomes:

Les activitats autònomes són totes aquelles activitats que fa l'alumnat pel seu compte i d'acord amb les exigències del curs per tal de superar amb èxit l'assignatura, tals com lectures bàsiques i complementàries, estudi dels apunts de classe o totes aquelles altres activitats que complementen la formació que s'assoleix en aquest curs.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exàmens (dos parcials i el de recuperació si s'escau)	40%	6	0,24	CM41, CM43, SM53, SM54
2 exercicis/pràctiques individuals	30%	15	0,6	CM41, CM43, KM54, SM54
Treball i participació en els estudis de cas i seminaris de lectures	20%	10	0,4	CM43, KM54, KM56, SM54
Participació a classe	10%	3	0,12	CM41, CM43, SM53, SM54

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà d'acord amb els següents ítems:

AVALUACIÓ GENERAL:

Exàmens

Es realitzaran dos controls sobre els continguts de l'assignatura i que inclouran tant el temari com les lectures treballades en els seminaris. Es realitzarà un examen parcial durant el curs, que serà alliberador de matèria per a l'examen final, i un examen final. Aquestes proves valdran el 40% de la nota final de curs i es podrà recuperar al final de curs. Una nota inferior o igual a 4 impedeix fer mitjana amb la nota de la resta d'ítems del curs, i per tant comporta suspendre l'assignatura.

Treball i participació en els estudis de cas i seminaris de lectures

L'assistència, adequada preparació dels textos i participació en els seminaris de lectures serà tinguda en compte i qualificada, representant un 20% de la qualificació final, i no serà recuperable.

Exercicis/pràctiques individuals

Al llarg del curs, es realitzaran dos exercicis/pràctiques, que l'alumnat elaborarà i defensarà oralment a l'aula, i que valdran un 30% de la nota (15% cada exercici/pràctica). L'assistència, elaboració i defensa de les pràctiques és de caràcter obligatori, i no serà recuperable.

Participació a classe

L'assistència i participació en termes adequats al contingut de la matèria a les classes ordinàries serà tinguda en compte i qualificada, representant un 10% de la qualificació final, i no serà recuperable.

OPCIÓ D'AVALUACIÓ ÚNICA

D'acord amb l'article 117.2 de la Normativa acadèmica de la UAB, l'avaluació de l'alumnat que estigui repetint l'assignatura podrà consistir en una sola prova de síntesi. Aquesta prova de síntesi consistirà en la realització d'un examen escrit, que inclourà una part pràctica addicional, i l'entrega i defensa oral d'una pràctica que serà determinada pel professor de l'assignatura amb suficient antelació. L'alumnat repetidor pot acollir-se a aquesta possibilitat, i per a fer-ho caldrà que es posi en contacte amb el professor.

La prova de síntesi no serveix per apujar la nota obtinguda l'avaluació continuada ordinària.

ALTRES CONSIDERACIONS:

Ús d'intel·ligència artificial (IA)

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

L'alumnat d'aquesta assignatura disposarà d'un dossier electrònic amb enllaços bibliogràfics garantits

Manuale bàsics en ciència política i polítiques públiques:

Vallès, J. M.; Martí i Puig, S. (2015): *Ciencia Política*. Barcelona: Ariel

Subirats Joan, Peter Knoepfel, Corinne Larrue, Frédéric Varone (2008): *Análisis y gestión de políticas públicas*. Barcelona: Ariel.

Subirats, J.; Dente, B. (2014) *Decisiones públicas*. Barcelona: Ariel.

Bibliografia vinculada a polítiques ambientals, conflictes ambientals i governança ambiental:

La bibliografia vinculada a la vessant ambiental de les polítiques públiques i els conflictes ambientals conformarà el contingut dels seminaris de lectures, i s'integraran en un dossier electrònic amb enllaços bibliogràfics que es facilitarà durant el curs. Tanmateix, considerem que poden ser considerades com a lectures interessants per a aquesta assignatura les referències següents:

Alfama E. et alt. (2007) *Per una nova cultura del territori? Mobilitzacions i conflictes territorials*, Icària: Barcelona.

Casademunt, A. (1998): *L'interès empresarial de les polítiques ambientals*. Barcelona:IEC

Dente, B. (ed.) (1995): *Environmental policy in search of new instruments*. London:Kluwer Academic Publishers.

Dietz, T; Stern, P.C. (eds.) (2008): *Public Participation in Environmental Assessment and decision making*. The national Academic Press. Washington, D.C.

Font, J., Font, N. i Subirats, J. (2002): "Las Agendas 21 Locales; la experiencia de Barcelona en perspectiva comparada", en Blanco, I y Gomà, R. (eds.), *Gobiernos Localesy Redes Participativas*, Barcelona: Ariel.

Ostrom, Elinor (1990): *Governing the Commons: The Evolution of Institutions for Collective Action*, Cambridge University Press. (Trad.)Elinor Ostrom (2000),. *El gobierno de los bienes comunes. La evolución de las instituciones de acción colectiva*, México, UNAM-CRIM-FCE

Tello, E.; Jover, G. (2019) "Polítiques i conflictes ambientals a Catalunya 1972 - 2017" cap. 5 (pp. 83 - 98) a Gomà, R.; Subirats, J. (Coords.) (2019) *Canvi d'època i polítiques públiques a Catalunya*. Barcelona:Galàxia Gutenberg.

Jan-Peter Voss, Dierk Bauknecht, René Kemp (2006):*Reflexive governance for sustainable development*, Edward Elgar Publishing.

Programari

No hi ha programari específic per a l'assignatura.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt